

Cronologia procesului de canonizare

La 6.10.2002 Ioan Paul al II-lea a celebrat ceremonia solemnă de canonizare a Sf. Josemaría Escrivá, Fondatorul Opus Dei, încheindu-se astfel procesul canonic care a urmărit acest scop. Prezentăm pașii principali ai istoriei acestui proces canonic, exclusiv pe baza documentelor și a actelor oficiale.

14.02.2014

6 octombrie 2002 - Sfântul Părinte Papa Ioan Paul al II-lea a celebrat ceremonia solemnă de canonizare a Sfântului Josemaría Escrivá, Fondatorul Opus Dei, încheindu-se astfel procesul canonic care a urmărit acest scop. Prezentăm pașii principali ai istoriei acestui proces canonic, exclusiv pe baza documentelor și a actelor oficiale.

1) Pregătire

2 februarie 1978: data primului document al Cauzei de canonizare a Fondatorului *Opus Dei*. Este vorba despre numirea Postulatorului, Monseniorului Flavio Capucci. Actul este semnat de Monseniorul Alvaro del Portillo, pe atunci Președintele General al *Opus Dei* (*).

7 februarie 1978: procesul de canonizare a primit *nihil obstat* de la Congregația pentru Cauzele Sfinților. Pe rescriptul foarte scurt al Congregației – semnat de către PS

Giuseppe Casoria, Secretar, și de către Părintele Gaetano Stano, OFM Conv, Promotorul General al Credinței (*promotor fidei*) – Monseniorului Escrivá de Balaguer i se atribuie pentru prima dată titlul de „Slujitorul lui Dumnezeu”.

Numirea Postulatorului nu înseamnă începerea Cauzei; înseamnă, de fapt, că Actores (în acest caz, Președintele General al *Opus Dei*, împreună cu Consiliile lui) consideră că sunt îndeplinite condițiile pentru a cere – la timpul potrivit – autorității bisericești competente deschiderea Cauzei. Cu acest scop, desemnează persoana – Postulatorul – care se va ocupa să promoveze Cauza și să parcurgă toate etapele. Primul pas, indispensabil, constă în a dovedi că există o faimă sigură de sfințenie și de actualitate – interes bisericesc – pentru Cază. Deci, prima misiune a Postulatorului este să adune documentația necesară în acest sens.

14 februarie 1980: Postulatorul îi trimite Cardinalului Ugo Poletti, Vicarul Papei pentru orașul Roma - locul unde a murit Slujitorul lui Dumnezeu Monseniorul Escrivá de Balaguer - *supplex libellus*, adică cererea oficială de introducere a Cauzei. Îi trimite, totodată, o serie de volume care atestă profunzimea și răspândirea faimei de sfințenie a Fondatorului *Opus Dei* pe de o parte, iar pe de altă parte, interesul unui mare număr de credincioși și de preoți din Poporul lui Dumnezeu pentru această Cauză.

Concret, era vorba despre:

- un volum cu diferite mărturii ale unor preoți spanioli care s-au întâlnit deseori, în decursul mai multor ani, cu Monseniorul Escrivá de Balaguer și care atestă virtuțile pe care le-au descoperit în persoana acestuia.

- două volume care conțin sute de mii de scrisori ale unor personalități

bisericești (69 de cardinali, 241 de arhiepiscopi, 987 de episcopi, 41 de superiori generali ai unor ordine și congregații religioase) și civile (șefi de stat sau de guvern, reprezentanți ai lumii culturale și științifice) care, împreună cu alte persoane de diferite condiții, inclusiv persoane necatolice, de pe cinci continente, cer deschiderea Cauzei. În acest context, deosebit de importantă a fost scrisoarea din **23 martie 1976** a Cardinalului Albino Luciani, pe atunci Patriarh de Veneția, viitorul Papă Paul I, și scrisoarea Conferinței Episcopale din Lazio, de pe **13 aprilie 1978**.

- două volume, fiecare având 800 de pagini, cu mărturii despre faima de sfințenie din timpul vieții Monseniorului Escrivá de Balaguer și după moartea acestuia;

- un volum de 672 de pagini, care adună 1500 din cele aproape 10 000

de scrisori ce sosiseră din ziua morții Monseniorului Escrivá de Balaguer și până la sfârșitul lunii **decembrie 1978** (când a fost scrisă această carte) și care povesteau harurile spirituale și materiale atribuite mijlocirii sale (de atunci și până astăzi au sosit pe adresa Postulaturii aproximativ 120000 de relatări despre obținerea de haruri; printre acestea, se află documentația completă despre 48 de vindecări extraordinare).

La *supplex libellus* s-au adăugat și așa-zisele *Articole ale Postulatorului*, adică expunerea sistematică (aproximativ 450 de pagini) a vieții și a virtuților Slujitorului lui Dumnezeu: este vorba despre tezele pe care Postulatura vrea să le demonstreze de-a lungul Procesului.

15 martie 1980: Cardinalul Poletti cere *nihil obstat* de la Papa pentru a putea deschide oficial Cauza Fondatorului *Opus Dei*, convins fiind

„în conștiință de extraordinara sa actualitate bisericească”.

5 februarie 1981: Papa Ioan Paul al II-lea confirmă decizia Congresului Ordinar al Congregației pentru Cauzele Sfinților (**30 ianuarie 1981**), decizie luată după primirea a *nihil obstat* din partea Congregației pentru Doctrina Catolică, și-l autorizează pe Cardinalul Vicar să introducă Cauza.

2) Procedurile referitoare la viață și la virtuți

19 februarie 1981: Cardinalul Poletti publică decretul de introducere a Cauzei. Au trecut cinci ani și opt luni de la moartea Slujitorului lui Dumnezeu; Regulamentul Congregației (titlul II, art. 5, nr. 4) stabilea că înainte de introducerea unei Cauze nu trebuiau să treacă mai puțin de cinci ani. Acest decret stabilește că sesiunea de deschidere a Procesului va avea loc la 12 mai. Cu câteva zile înaintea acestei date (la 6

mai), Cardinalul Poletti semnează decretul de numire a membrilor Tribunalului.

26 februarie 1981: Postulatorul numește un Vicepostulator pentru Spania, în persoana Pr. dr. Benito Badrinas Amat. La 26 martie, numirea a fost ratificată de Congregația pentru Cauzele Sfinților.

12 martie: având în vedere că aproape 80% dintre martorii pe care vrea să-i convoace în fața Tribunalului sunt de limbă spaniolă, Postulatorul cere Congregației pentru Cauzele Sfinților instituirea unui Tribunal, paralel și autonom, în cadrul Curiei arhidiecezane din Madrid. La 14 martie, Congregația aprobă cererea. În acest document, pentru prima dată apare expresia *Romana et Matriten*, care semnifică că este vorba de două Procese care au aceeași importanță.

28 martie: conform normelor atunci în vigoare, Congregația trimite Cardinalului Poletti și Cardinalului Enrique y Tarancón, Arhiepiscop de Madrid, chestionarele pentru martori și instrucțiunile pe care trebuiau să le urmeze Tribunalele.

13 mai 1981: Vicepostulatorul îi cere Arhiepiscopului de Madrid să înceapă Procesul. La 16 mai, Cardinalul Enrique y Tarancón declară deschiderea, desemnează membrii Tribunalului și convoacă prima sesiune pentru data de 18 mai.

Prima sesiune a Procesului roman a avut loc la **12 mai 1981**, iar ultima, la **6 noiembrie 1986:** cinci ani și jumătate, 374 de sesiuni (la cele două procese, a fost un total de 980 de sesiuni). Au fost ascultați 26 de martori, printre care trei cardinali, doi arhiepiscopi, un episcop, 11 preoți, nouă laici (dintre aceștia, trei nu mai erau membri ai *Opus Dei*).

Momente semnificative din timpul
Procesului roman:

- **13 octombrie 1981:** publicarea edictului Cardinalului Vicar pentru strângerea scrierilor Slujitorului lui Dumnezeu (un document similar s-a publicat și la Madrid, la **3 decembrie 1981**);

- **10 mai 1982:** autorizația pentru ca Monseniorului Álvaro del Portillo să fie chemat în calitate de martor, chiar dacă pentru 40 de ani fusese confesorul Slujitorului lui Dumnezeu; este subliniată nevoia de discreție și i se recomandă ca în răspunsurile sale să nu facă referire la forul interior, cerință pe care Monseniorul Portillo a respectat-o cu scrupulozitate în declarația sa (Protocolul nr. 1339 – 18/982);

- **20 iulie 1982:** autorizație dată pentru ca unii martori să poată răspunde în scris la chestionare (Protocolul nr. 1339 – 22/982);

- **25 ianuarie 1983:** Ioan Paul al II-lea promulgă Constituția apostolică *Divinus perfectionis Magister* care reformează procedurile în vigoare pentru Cauzele sfinților, iar la **7 februarie**, apare Regulamentul de aplicare. Noile norme stabilesc ca înainte de introducerea unei Cauze, Ordinariul competent să se ocupe de examinarea teologică a scrierilor publicate de Slujitorul lui Dumnezeu. Tribunalul a dat o interpretare exigentă acestei norme, considerând că, deși Cauza fusese deja introdusă, studierea teologică a scrierilor ar fi putut să evidențieze ulterior spiritualitatea Monseniorului Escrivá. Prin urmare, la **9 mai 1983**, desemnează doi Cenzori Teologi, care un an mai târziu își dau votul lor. Puțin după aceea, pentru scrierile inedite, Tribunalul numește alți doi Cenzori, care și-au prezentat concluziile în **octombrie 1986**.

Actele procesului au fost adunate în 27 de volume, dintre care 14 (7000 de pagini) conțin mărturiile obținute în timpul procesului; celelalte sunt documente și scrieri ale Slujitorului lui Dumnezeu.

Procesul s-a desfășurat între 18 mai 1981 și 26 iunie 1984, cu un total de 606 sesiuni, la fiecare dintre acestea participând Tribunalul complet, cu cei cinci membri din care era format. Au fost ascultați 60 de martori: doi arhiepiscopi, șase episcopi, 17 preoți, trei persoane consacrate, 30 de laici (dintre aceștia, opt persoane părăsiseră *Opus Dei*). Cea mai mare parte a martorilor nu face parte din *Opus Dei*. În timpul instrucțiunii Procesului, a fost numit un nou Arhiepiscop de Madrid, Cardinalul. Angel Suquía, care la **11 iunie 1983** a fost investit în funcția de Președinte al Tribunalului, confirmându-i și pe ceilalți membri.

Datorită autorității pe care Congregația i-a oferit-o Tribunalului de la Madrid, acesta a putut să excludă un martor ce apărea pe lista martorilor propuși de Postulatură, considerat nepotrivit (Protocolul nr. 1339-28/984, din 10 februarie 1984).

Documentele procesului, adunate în 11 volume, cu 4500 de pagini, au fost depuse la Congregația pentru Cauzele Sfinților la **28 iunie 1984** și au rămas sigilate până la încheierea Procesului.

3) Faze de studiu

10 noiembrie 1986: Congregația pentru Cauzele Sfinților declară deschiderea documentelor celor două Procese.

13 ianuarie 1987: Congregația îl numește pe părintele Ambrosio Eszer, O.P., ca Relator al Cauzei Fondatorului *Opus Dei*.

3 aprilie 1987: se încheie, la Congregație, analiza referitoare la indicațiile și procedurile în vigoare, pe durata instrucțiunii Cauzei. Congregația emite imediat decretul de validitate.

Ca rezultate, Congregația îi dă Postulatorului un exemplar autentic al documentelor, pentru ca acesta să poată redacta *Positio super vita et virtutibus*, sub coordonarea și controlul Relatorului, care va trebui să verifice și să aprobe tot ceea ce Postulatorul redactează.

Iunie 1988: Postulatorul încredințează Congregației *Positio super vita et virtutibus*, adică expunerea sistematică a dovezilor de sfințenie a Slujitorului lui Dumnezeu, care rezultă din depozițiile martorilor și din documentația de o mare importanță adunată pe durata cercetării (au fost găsite documente în 390 de arhive publice și private).

Positio este structurat în patru volume, cu un total de 6 000 de pagini:

- *Informatio*, ce cuprinde istoria Cauzei, prezentarea și evaluarea surselor, un studiu despre faima de sfințenie și despre fundamentul acesteia, voturile Cenzorilor;
- *Summarium*, care reproduce, fără niciun comentariu, sursele (mărturii și documente) pe care Postulatura le consideră cele mai importante, în favoarea sau împotriva Cauzei, astfel încât Consultorii să poată să emită o judecată corectă, plecând de la relatarea Postulatorului;
- *Biographia documentata*, care reconstituie viața Slujitorului lui Dumnezeu după o riguroasă metodologie istorico-critică. Fiecare afirmație pleacă de la o sursă ce se bazează pe documente precise, care sunt verificate în mod critic pentru a-i garanta autenticitatea;

- *Studium criticum super heroicitate virtutum*, ce aplică metoda științifică pentru examinarea virtuților teologale și morale, în orice acțiune, pentru a stabili dacă Slujitorul lui Dumnezeu le-a trăit în mod eroic.

19 septembrie 1989: după un an și jumătate de analize, Consultorii teologi aleși de Promotorul General al Credinței se reunesc în Congres pentru a-și exprima votul. Cu o majoritate de șapte din cele opt voturi, Congresul a emis avizul favorabil.

20 martie 1990: se reunește Congregația plenară a Cardinalilor și Episcopilor membri ai Congregației pentru Cauzele Sfinților. Obiectivul adunării este de a determina eroicitatea virtuților Monseniorului Josemaría Escrivá. Relator este Cardinalul Edouard Gagnon (numit la 10 noiembrie 1989: Protocolul nr.

1339-48/89). În unanimitate, rezultatul este pozitiv.

9 aprilie 1990: Sfântul Părinte acceptă și ratifică această hotărâre. În prezența sa, este citit Decretul despre eroicitatea virtuților. Slujitorul lui Dumnezeu primește titlul de Venerabil. Se încheie astfel primul pas spre ridicarea la cinstea altarelor a Monseniorului Josemaría Escrivá.

4) Drumul spre beatificare

Minunea aleasă pentru beatificarea Venerabilului Josemaría Escrivá de Balaguer a avut loc în **iunie 1976**, la un an după moartea sa. Este vorba despre vindecarea neașteptată, completă și definitivă a sorei Concepción Boullón Rubio, de 70 de ani, din ordinul Carmelitanele Carității, care suferea de o afecțiune diagnosticată de Comisia Medicală a Congregației pentru Cauzele Sfinților ca „tumoare lipocarcin

granulomatoză, cu localizări multiple, dureroase și care duc la invaliditate, de mărimea unei portocale, pe umărul stâng; stare de cașexie la pacient cu ulcer gastric și hernie hiatală, complicată de o gravă anemie hipocromă”.

Nu fusese aplicat niciun tratament medical. Nu persoana bolnavă a fost cea care a cerut Fondatorului *Opus Dei* vindecarea, ci surorile ei care trăiau în provincia Teruel.

Vindecarea a avut loc în Mănăstirea San Lorenzo de El Escorial. Era, așadar, sub jurisdicția Arhiepiscopului de Madrid, Cardinalul Vicente Enrique y Tarancón.

Iată pașii care au fost urmați în cercetarea canonică:

18 septembrie 1981:

Vicepostulatorul, părintele D. Benito Badrinas Amat, îi încredințează

Arhiepiscopului o informare completă despre vindecare, cu cererea de a deschide investigarea cazului la Curia din Madrid.

1 octombrie 1981: Arhiepiscopul de Madrid cere Congregației pentru Cauzele Sfinților nihil obstat pentru a se ocupa de instrucția corespunzătoare Procesului *super miro* (asupra minunii).

6 noiembrie 1981: răspunsul scris al Congregației care autorizează instrucția Procesului.

14 noiembrie 1981: la Tribunalul din Madrid ajung, trimise fiind de către Congregație, instrucțiunile și chestionarele necesare procesului;

12 decembrie 1981: Vicepostulatorul îi trimite Arhiepiscopului de Madrid *supplex libellus*, Articolele Postulatorului și lista martorilor pe care îi cheamă să depună mărturie, cerând să se înceapă Procesul.

18 decembrie 1981: Cardinalul Vicente y Tarancón emite un decret prin care numește membrii Tribunalului și stabilește prima sesiune a Procesului pentru data de 21 ianuarie 1982.

3 aprilie 1982: după 19 sesiuni, se închide Procesul.

5 aprilie 1982: la Congregația pentru Cauzele Sfinților sunt depuse documentele, unde vor rămâne sigilate până la emiterea decretului despre eroicitatea virtuților, deoarece practica prevede ca înainte de acest moment să nu fie studiat un posibil miracol. În schimb, este absolut firesc ca, pentru ca probele să nu fie pierdute, instrucția procesului care în sine însăși nu este o judecată, ci o colectare de probe pentru o viitoare judecată, să poată să înainteze simultan în studierea virtuților.

9 iulie 1982: Congregația autorizează deschiderea Procesului.

30 noiembrie 1984: Congregația pentru Cauzele Sfinților decretează validitatea formală a Procesului, dar fără a începe să studieze obiectul acestuia.

30 iunie 1990: la trei luni după emiterea decretului care atestă virtuțile, se reunește Comisia Medicală a Congregației pentru Cauzele Sfinților care, în unanimitate, afirmă că vindecarea Sorei Concepción Boullón Rubio nu poate fi explicată științific.

14 iulie 1990: Congresul Teologilor consultați concluzionează, și aici în unanimitate, că această vindecare inexplicabilă din punct de vedere științific trebuie să fie atribuită mijlocirii Venerabilului Josemaría Escrivá de Balaguer.

18 iunie 1991: Congregația Părinților Cardinali și a Episcopilor confirmă hotărârile medicilor și ale teologilor.

6 iulie 1991: este promulgat decretul *super miro* (asupra minunii) în prezența Sfântului Părinte.

3 octombrie 1991: Cardinalul Angelo Felici, Prefectul Congregației pentru Cauzele Sfinților anunță data beatificării.

17 mai 1992: în Piața Sfântul Petru, Papa Ioan Paul al II-lea îi beatifică în mod solemn pe Josemaría Escrivá de Balaguer și pe Giuseppina Bakhita, călugăriță născută în Sudan, din Congregația Fiicele Carității, fondată de Sfânta Magdalena de Canossa (1774-1835).

Ziua următoare, în fața numeroșilor credincioși adunați în Piață, pentru Audiență, Sfântul Părinte spunea:
„Sunteți plini de bucurie pentru beatificarea lui Josemaría Escrivá de

Balaguer, pentru că sunteți convinși că ridicarea sa la cinstea altarelor va aduce un mare bine Bisericii. Împărtășesc alături de voi această convingere”.

5) Spre canonizare

În **noiembrie 1992** a avut loc o minune care a dus la canonizarea Fericitului Josemaría Escrivá. Este vorba despre vindecarea de o boală pe care Comisia Medicală a Congregației pentru Cauzele Sfinților a diagnosticat-o astfel: „cancerizare a radiodermitei cronice grave, de gradul 3, în fază nereversibilă”.

Protagonistul cazului este doctorul Manuel Nevado Rey, traumatolog, care trăia la Almendralejo (în provincia Badajoz); acesta, după mulți ani în care a profesat ca chirurg, cu expunere la raze x, suferea de o boală profesională, care, la sfârșitul lui 1992, era mult agravată. În noiembrie, dr. Nevado

cunoaște un credincios din Prelatură, care îi dă o iconiță cu rugăciunea Fericitului Josemaría Escrivá și îi sugerează să îi ceară acestuia vindecarea. Bolnavul face așa cum i s-a sugerat și în cincisprezece zile mâinile sale redobândesc un aspect normal, fără niciun tratament medical.

Pe baza acestei vindecări cu totul extraordinare – literatura științifică internațională nu menționează niciun caz de radiodermită care să fi dispărut sau să fi regresat în mod spontan – s-a derulat Procesul la Curia episcopală din Badajoz.

Acestea au fost etapele cele mai importante:

30 decembrie 1993: *supplex libellus* al Postulatorului către Episcopul de Badajoz, pentru ca acesta să declare deschiderea Procesului *super miro* (asupra minunii).

11 martie 1994: este numit Vicepostulatorul.

30 aprilie 1994: la cererea Episcopului, Vicarul judiciar al Diecezei de Badajoz îi scrie profesorului de Patologie medicală a Universității din oraș, cerându-i o expertiză prealabilă. Răspunsul este rapid și pozitiv.

9 mai 1994: Episcopul numește membrii Tribunalului și convoacă prima sesiune pentru 12 mai.

Procesul se încheie la **4 iulie 1994**, după 21 de sesiuni.

7 iulie 1994: documentele Procesului sunt depuse la Congregația pentru Cauzele Sfinților.

26 ianuarie 1996: Congregația deschide documentele Procesului.

7 martie 1996: Postulatorul cere să se analizeze validitatea Procesului.

26 aprilie 1996: Congregația pentru Cauzele Sfinților declară validitatea Procesului.

10 iulie 1997: se reunește Comisia Medicală și declară în unanimitate că vindecarea nu se poate explica din punct de vedere științific.

9 ianuarie 1998: Congresul Consultorilor Teologi aprobă în unanimitate că vindecarea poate să fie atribuită în mod exclusiv mijlocirii Fericitului Josemaría Escrivá de Balaguer.

3 august 2001: Congregația pentru Cauzele Sfinților îl numește Relator pe Cardinalul Pio Laghi, ca să prezinte în adunarea Plenară vindecarea doctorului Nevado.

21 septembrie 2001: adunând concluziile medicilor și pe acelea ale teologilor, și Congregația Plenară a Cardinalilor își exprimă votul

unanim pozitiv asupra caracterului miraculos al vindecării.

20 decembrie 2001: în prezența Sfântului Părinte este promulgat decretul *super miro* (asupra minunii).

22 februarie 2002: are loc Concistoriul Ordinar Public, în cadrul căruia Papa anunță pentru data de 6 octombrie 2002 canonizarea Fericitului Josemaría Escrivá de Balaguer, Preot, Fondator al *Opus Dei*.

6 octombrie 2002: Roma, Piața Sfântul Petru: canonizarea lui Josemaría Escrivá de Balaguer, în fața unei mari mulțimi de credincioși, provenind din 94 de țări. Au asistat mai mult de 50 de Cardinali și 500 de Episcopi. În ziua următoare, în timpul Audienței cu persoanele care au participat la canonizare, Papa l-a definit pe Sfântul Josemaria ca pe „un sfânt al

lucrurilor obișnuite”, «convins că, pentru cine trăiește în lumina credinței, toate evenimentele vieții ofer ocazia unei întâlniri cu Dumnezeu, totul devine invitație la rugăciune». Și a subliniat cu tărie slujirea sa față de orice om, slujire ce s-a evidențiat în mod deosebit „în generozitate cu care s-a dedicat numeroaselor opere de evanghelizare și de promovare umană, în favoarea celor mai săraci”. Papa a conchis invitându-i pe cei prezenți să imite exemplul de iubire față de Biserică, iubire ce a caracterizat viața Sfântului Josemaria.

Flavio Capucci

(*) Prin ridicarea *Opus Dei* ca Prelatura personală, în data de **28 noiembrie 1982**, Mons. Alvaro del Portillo a fost numit Prelat.

Publicat în *Anuario de historia de la Iglesia*, XII (2003)

.....

pdf | document generat automat din
[https://dev.opusdei.org/ro-ro/article/
cronologia-procesului-de-canonizare/](https://dev.opusdei.org/ro-ro/article/cronologia-procesului-de-canonizare/)
(08.08.2025)